

Platform voor de Kleinschalige Schapen- en Geitenhouders

Datum: 25 januari 2007

Betreft: Concept Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten, zoönosen en TSE's.

1) Inleiding

Wij memoreren de doelstellingen en uitgangspunten voor de wijziging van de regeling die LNV heeft genoemd in de Memorie van Toelichting en in de notitie 'Voorstel herziening Preventiestelsel Schapen en Geiten', 24 mei 2007.

Belangrijkste doelstellingen:

- Voorkomen van insleep in Nederland;
- Voorkomen van verspreiding van dierziekten.

Uitgangspunten:

- De borging van veterinaire risico's en de Europese minimumvoorschriften zijn leidend;
- Verbetering van draagvlak en naleving;
- De houder is primair verantwoordelijk voor de gezondheid van zijn dieren;
- Waar mogelijk doelvoorschriften;
- Vereenvoudiging van voorschriften en zo min mogelijk administratieve lasten.

Volgens de notitie worden de preventieve maatregelen gekoppeld aan dreigingsniveaus:

Fase 1: Normale fase:

Er is geen dreiging van een besmettelijke dierziekte. Er zijn geen uitbraken in buurlanden of belangrijke handelspartners.

Fase 2: Aandachtsfase:

De verhoogd risico fase gaat in wanneer uit een risicobeoordeling blijkt dat hier aanleiding toe is. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een verdenking of een uitbraak van een bestrijdingsplichtige dierziekte bij relevante handelspartners of buurlanden. Dit kunnen ook indirecte contacten zijn.

Fase 3: Crisisfase:

Er is besmetting met een besmettelijke dierziekte geconstateerd in Nederland.

In fase 1 geldt een basispakket van preventiemaatregelen dat in vreedstijd geldt. Wij nemen aan dat de voorliggende concept-regeling dit basispakket betreft.

2) Commentaar

Artikel 32 (basisverplichting voor reinigen en ontsmetten)

lid 2.

Voorgesteld wordt de huidige tekst

“Het eerste lid is niet van toepassing indien op de plaats van lossing minder dan vijf evenhoevige dieren worden gehouden.”

Te vervangen door:

“Het eerste lid is niet van toepassing indien er minder dan elf evenhoevige dieren bij het transport zijn betrokken.”

Toelichting:

In de praktijk ontsmet bijna geen enkele kleinschalige schapen- of geitenhouder na ieder transport zijn wagen. Het gaat in vrijwel alle gevallen om incidentele binnenlandse transporten met een klein aantal dieren. Tien dieren is ongeveer de capaciteit van een veewagentje achter een personenauto.

De betreffende eis van ontsmetting van de wagen houdt weinig verband met de realiteit. De maatregelen die zorgvuldige schapen- en geitenhouders in de praktijk nemen om insleep van ziekten te voorkomen zijn: zich overtuigen van de gezondheid van de aan te voeren dieren, ontsmetting van de hoeven voordat het dier het terrein van het bedrijf van aanvoer betreedt, quarantaineperiode van het dier op het bedrijf van aanvoer.

Artikel 46 (21 dagen quarantaineregeling voor schapen en geiten)

1. Indien schapen of geiten bijeen worden gebracht op een bedrijf of plaats, als bedoeld in artikel 40, onderdeel c, mogen gedurende 21 dagen na aanvoer van die dieren geen schapen en geiten van het bedrijf worden afgevoerd.

Het instandhouden van de 21-dagenregeling voor binnenlandse transporten in vredestijd is in strijd met de eerder genoemde uitgangspunten. Er is geen veterinaire noodzaak en het draagvlak is navenant laag. Het biedt slechts een papieren schijnzekerheid. In de praktijk wordt op grote schaal, ten koste van de traceerbaarheid van de vervoersbewegingen die in werkelijkheid hebben plaatsgevonden, de administratie ‘kloppend’ gemaakt.

Artikel 46 dient derhalve te vervallen.

Artikel 56 lid c.

schapen of geiten: schapen of geiten, die individueel geregistreerd staan bij het Individuele Dier Registratiesysteem van de Gezondheidsdienst voor Dieren

te vervangen door:

schapen of geiten: schapen of geiten, die individueel zijn geïdentificeerd en geregistreerd volgens het Besluit Identificatie en Registratie van Dieren.

Toelichting:

Er zou verwezen moeten worden naar het I&R-systeem van de overheid en niet naar een registratiesysteem van een bedrijf, in dit geval de GD, waarin alleen de dieren zijn opgenomen van klanten van de GD die deelnemen aan een gezondheidsprogramma. Het I&R-systeem van de overheid is een wettelijke verplichting voor alle schapen en geiten en zou voldoende moeten zijn. Mogelijk stamt deze omschrijving nog uit de tijd dat de GD de landelijke I&R verzorgde.

Artikel 57, lid 2.

De houder of eigenaar van de tentoon te stellen of te keuren runderen, schapen of geiten laat deze binnen vijf dagen voorafgaand aan de tentoonstelling of keuring door een dierenarts klinisch onderzoeken.

Deze maatregel is in vredestijd in strijd met de eerder genoemde uitgangspunten. De besmettelijke dierziekten, waar het om gaat, ontstaan niet spontaan maar worden vanuit het buitenland geïmporteerd. Bovendien heeft een klinische inspectie slechts een beperkte waarde. Gezien de hoge kosten en extra administratieve inspanningen is de maatregel disproportioneel.

In dit verband verwijzen wij ook naar de conclusie van het rapport ‘Conclusies analyse programmatisch handhaven’ (LNV-VD, 18 januari 2008) dat stamboekfokkers in de categorie ‘laag risicobedrijven’ vallen. Dieren die aan tentoonstellingen of keuringen meedoen zijn vrijwel uitsluitende afkomstig van stamboekfokkers. De consequentie van deze conclusie zou moeten zijn dat er geen extra eisen gesteld zouden moeten worden.

Derhalve moet dit artikel vervallen.

Artikel 57 lid 4

"De organisator stelt voor aanvang van de tentoonstelling of keuring zeker dat de schapen of geiten individueel geregistreerd staan bij de Gezondheidsdienst voor Dieren en laat runderen, schapen of geiten toe tot de plaats indien zij vergezeld gaan van de door de dierenarts en de houder of eigenaar ondertekende verklaring, bedoeld in het derde lid."

vervangen door:

"De organisator stelt voor aanvang van de tentoonstelling of keuring zeker dat de schapen of geiten individueel geregistreerd staan in de stamboekadministratie."

Artikel 57 lid 5

De tentoon te stellen of te keuren runderen, schapen of geiten worden uitsluitend op de plaats aangevoerd en van de plaats afgevoerd met vervoermiddelen waarvoor krachtens de Wegenverkeerswet 1994 een kentekenbewijs of registratiebewijs is afgegeven.

Voor aanhangwagens beneden de 750 kg is geen apart kentekenbewijs vereist. Tevens legt dit artikel een extra eis op ten opzichte van de Europese Transportverordening (EG 1/2005) Volgens de Transportverordening moet voor transporten van minder dan acht uur het gebruikte wegvervoermiddel weliswaar geschikt zijn, maar hoeft het niet gekeurd te worden door de RDW. Deze wegvervoermiddelen hoeven dus niet over een certificaat te beschikken. Zie de website van de VWA. De keuringseisen betreffen vooral het dierenwelzijn en niet dierziektepreventie.

Deze maatregel is in strijd met het uitgangspunt dat de Europese minimumvoorschriften leidend zijn en dient dus geschrapt te worden.

21-dagen regeling bij keuringen en tentoonstellingen

Indien, tegen ons advies in, toch besloten zou worden om de 21-dagen regeling te handhaven, dan geven wij in overweging om deze regeling niet van toepassing te laten zijn op keuringen en tentoonstellingen van dieren die individueel geregistreerd zijn in een erkend stamboek.

Het argument van de slechte traceerbaarheid van schapen en geiten gaat niet op voor de dieren afkomstig van houders die hun dieren in een database van een stamboekadministratie hebben opgenomen.

Wij wijzen op het grote belang van keuringen en tentoonstellingen voor de fokkerij, voor het waarborgen van gezonde fokdieren zonder afwijkingen, voor het in stand houden van met name zeldzame en speciale schapen- en geitenrassen en voor de betrokkenheid van het grote publiek bij het platteland. De huidige regelgeving werkt zeer belemmerend op het organiseren van en het deelnemen aan keuringen en tentoonstellingen.

3) Conclusie

De kleinschalige houderij van schapen en geiten is van onschatbare waarde voor het levendig houden van het platteland en de instandhouding van bijzondere en zeldzame rassen, maar staat onder grote druk als gevolg van de belangen van de intensieve veehouderij en de Europese en nationale regelgeving.

De nu voorliggende regelgeving onderstreept nogmaals de actualiteit van bovenstaande passage uit het programma 2008 van het Platform KSG.

De herziening van de preventieregelgeving is wat betreft schapen en geiten in goede bedoelingen blijven steken. In feite wordt er nauwelijks iets gewijzigd. Allerlei 'residu' regelgeving, vanuit de MKZ-crisis is overeind gebleven. Deugdelijke en transparante risico-analyses ontbreken.